

Odkurzacz centralny

Wentylacja ▶ 46

Na naszym rynku spotykamy coraz więcej marek i modeli odkurzaczy centralnych, różniących się między sobą zarówno właściwościami technicznymi, przeznaczeniem, jak i wyglądem. Przedstawione niżej zasady i uwagi są jednak uniwersalne i jednakowe dla wszystkich systemów centralnego odkurzania.

Krok po kroku

Monika Stypińska

Warto poznać podstawowe zasady prawidłowego montażu oraz planowania przebiegu instalacji centralnego odkurzacza. Dzięki temu unikniemy przykrych i kosztownych niespodzianek związanych z nieprawidłową pracą systemu. Ponieważ rurociąg umieszcza się w ścianach i podłodze już w trakcie budowy domu, jakakolwiek późniejsza ingerencja, czy naprawa wymagałaby poniesienia kosztów związanych nie tylko z ową naprawą, ale również z wymianą takich elementów jak glazura, deska podłogowa, czy ponowne malowanie ścian, które zostałyby uszkodzone.

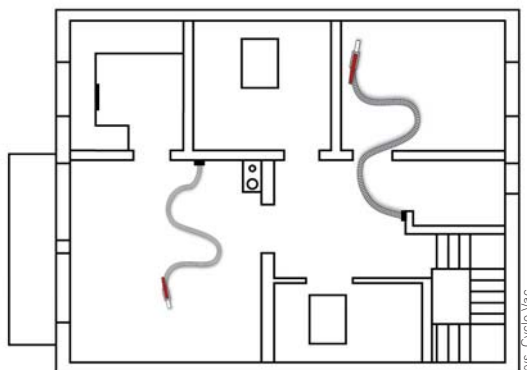
Planowanie – krok pierwszy

O odkurzaczu centralnym warto więc pomyśleć już na etapie projektowania domu, pozwoli to uwzględnić go w planie oraz przygotować wszystkie niezbędne kanały, w których przebiegać będzie rurociąg. **Umiejętne planowanie pozwala również zaoszczędzić pieniądze, im mniej otworów i bruzd będzie musiała wykonać ekipa montażowa, tym niższy będzie koszt wykonania takiej instalacji.** Również inni fachowcy, posiadając wiedzę o przebiegu rur, nie uszkodzą instalacji (np. poprzez przewiercenie rury) przy wykonywaniu kolejnych prac budowlanych.

Rozmieszczenie gniazd ssących

Odpowiednio rozmieszczone gniazda ssące gwarantują prawidłowe i wygodne użytkowanie centralnego odkurzacza przez wiele lat. Należy rozplanować je w taki sposób, aby wąż sprząający miał możliwość dotarcia do każdego zakamarka domu nie wyłączając żaluzji, schodów i pomieszczeń sanitarnych. Zwykle przyjmuje się, że wąż ssący ma 9 m długości – to najczęściej oferowana przez producentów długość.

Wysokość na jakiej umieszczone zostaną gniazda ssące może być różna. W myśl współczesnej estetyki zaleca się jednak ich

▲ Rozmieszczenie gniazd ssących należy tak zaplanować, aby wąż ssący – ok. 9 m długości mógł dotrzeć do każdego zakamarka domu

montaż na tej samej wysokości co gniazdka elektryczne, czyli ok. 20–30 cm nad podłogą.

Uwaga! Przyjmuje się, że z jednego gniazda ssącego można odkurzyć ok. 60–80 m² powierzchni domu. Jest to jednak uwarunkowane kształtem budynku, układem pomieszczeń jak i mebli, które trzeba będzie ominąć węzłem ssącym.

Montaż instalacji – krok drugi

Aby mieć pewność, że nasz fachowiec prawidłowo wykonał instalację centralnego odku-

► Pułapki przy planowaniu

Najczęściej popełniane błędy przy planowaniu przebiegu instalacji centralnego odkurzenia wpływają na późniejszą wygodę jego użytkowania. Unikniemy ich, pamiętając o kilku prawidłowościach:

- wybierając miejsce na gniazdo ssące, miejmy na uwadze to, że ma być ono łatwo dostępne – nie powinno więc być ograniczone przez otwarte skrzydła drzwiowe lub osłonięte meblami, np. komodą, czy łóżkiem;
- odkurzenie schodów powinno być możliwe z jednego gniazdzka ssącego, bez uciążliwego „przełączania się” z gniazda do gniazda;
- taras oraz balkony to również miejsca, w których możemy wykorzystać nasz odkurzacz centralny! Dlatego warto zamontować dodatkowe gniazdo obsługujące te miejsca.

rzania, możemy sami ocenić efekty jego pracy, kierując się poniższymi wytycznymi.

Instalację ssącą umieszcza się na tzw. podbetonie (odcinki poziome) oraz w bruzdach (odcinki pionowe). Przewody rurowe powinny być prowadzone po możliwie najkrótszych drogach (przy rzadkich zmianach kierunku).

Moc ssania odkurzacza w dużym stopniu zależy od prostego poprowadzenia instalacji.

Gdy zaistnieje konieczność zmiany kierunku przebiegu rur, stosuje się łuki 90° lub inne kształtki o jak najłagodniejszych zagięciach. Tym sposobem eliminuje się opory powietrza,

które mogą mieć późniejszy wpływ na wydajność jednostki centralnej.

Uwaga! Nie możemy zapomnieć o tzw. kierunkowości trójników. Trójniki należy układać zawsze zgodnie z kierunkiem przepływu powietrza. Spadki grawitacyjne oraz nieprawidłowy montaż trójników uniemożliwiający prawidłowy kierunek przepływu powietrza – to najczęstsze błędy przy wykonaniu instalacji.

Elementy instalacji, takie jak rury, kształtki itp. muszą być przeznaczone specjalnie do odkurzaczy centralnych. Rury PVC

REKLAMA

Systemy centralnego odkurzenia ZANUSSI

Jednostka centralna ZANUSSI Z 40

- cechuje ją nowoczesne wzornictwo i zastosowanie inteligentnej technologii
- wykonana z plastiku, który jest odporny na zarysowania i temperaturę (nie obija się lakier i nie rdzewieje)
- doskonale wyciszona – tłumik wbudowany w jednostce, nowy filtr wydmuchu powietrza, pianka dźwiękoszczelna w komorze silnika i tłumiku
- łatwa w montażu i serwisie – nowy wieszak montażowy typu wsuń i zatrzaśnij, pokrywa silnika mocowana tylko na 4 śruby, podwójne króćce ssące umożliwiające montaż obustronny
- pojemnik na śmieci z wziernikiem
- panel LCD monitorujący pracę jednostki, pokazujący optymalny przepływ powietrza, ilość przepracowanych godzin, stan zapętnienia pojemnika na śmieci, sprawność silnika, sygnalizujący wszystkie usterki i konieczność wezwania serwisu

ZANUSSI

SYSTEMY CENTRALNEGO ODKURZANIA

SMART ARROWS Sp. j.
ul. Mrówcza 243
04-697 Warszawa
tel. 22 812 73 45
tel. kom. 0604 160 164
www.smart.info.pl
e-mail: biuro@smart.info.pl

fol. Santech (Aerovac)

▲ Rury ssące prowadzi się wzdłuż linii prostych; powinny mieć jak najmniej załamań

zawierają w sobie domieszkę materiałów antyelektrostatycznych zapobiegających osiadananiu kurzu. Jest to system klejony i tylko taki rodzaj łączenia zapewnia szczelność instalacji przez wiele lat. Upewnijmy się zatem z jakich materiałów ma zamiar korzystać nasz instalator.

Ostatnim elementem rurociągu, widocznym na ścianie, jest płytka montażowa (odpowiednik tzw. puszek w gniazdkach elektrycznych), do której przykręca się w późniejszym etapie gniazdo ssące.

Uwaga! Płytkę montażową powinna być tak wklejona, aby licowała się z tynkiem. Inaczej płytka będzie odstawać od ściany – gdy płytka montażowa będzie wystawać poza tynk, lub jeśli płytka „wpadnie” w ścianę, nie będzie możliwości przykręcenia do niej gniazda ssącego.

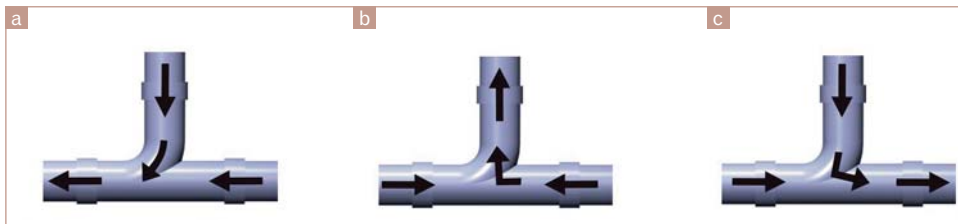
▼ Elementy instalacyjne centralnego odkurzacza wykonane są z PVC z domieszką materiałów elektrostatycznych i mają gładkie ścianki – zapobiega to osiadananiu kurzu. Ponadto ze względu na dużą prędkość zasysanego wewnątrz przewodów powietrza – ok. 130 km/h nie ma też ryzyka rozwoju w instalacji bakterii, pleśni czy roztoczy

fol. Husky

▲ Prawidłowy montaż trójników zapobiegający spadkom grawitacyjnym (a i b) i błędny montaż (c)

▲ Ułożenie trójników: (a) zgodnie z kierunkiem przepływu powietrza, (b i c) niezgodnie z tym kierunkiem

Przed zapchaniem się instalacji oraz przed wpadnięciem do rurociągu większych elementów np. kredek, klocków chroni kolanko 90° podejściowe. Jest to specjalne kolanko, które stosuje się zaraz za płytką montażową gniazda. Niepożądane elementy zatrzymują się od razu na wysokości kolanka, dlatego ta kształtka zwana jest też kolankiem bezpieczeństwa.

Mitem, który rozpowszechniają właściciele nieprawidłowo wykonanych instalacji jest przekonanie, że po otwarciu gniazda ssącego wylatuje z niego kurz. Gdy

instalacja wykonana jest zgodnie z poniższą zasadą, nie ma takiej możliwości! Zatem – podłączenie do rurociągu należy wykonać poziomo lub zastosować syfon.

Ostateczne potwierdzenie prawidłowości montażu instalacji odkurzacza centralnego uzyskamy poprzez pomiar szczelności wykonany przez instalatora.

Uwaga! Pomiaru szczelności dokonuje się przed wylaniem podłóg. Pozwala to szybko wprowadzić ewentualne poprawki, bez zbędnych kosztów.

▼ Różne rodzaje płytek montażowych. Warto zwrócić uwagę, czy użycie danej płytki montażowej nie warunkuje potem zastosowania konkretnego modelu gniazda ssącego. Największy wybór zapewnia płytka uniwersalna, do której można przymocować przynajmniej kilka różnych modeli gniazd ssących. Po zakończeniu montażu instalator powinien zabezpieczyć wlot płytki montażowej za pomocą tymczasowej przykrywkki.

Po wykonaniu prac tynkarskich przykrywkę się usuwa

fol. Beam

▼ Płytkę montażową przymocowaną do ściany

fol. Husky

Należy pamiętać o poprowadzeniu wraz z instalacją przewodu elektrycznego niskonapięciowego odpowiadającego za sterowanie pracą jednostki centralnej. Przewód prowadzi się zwykle równoległe od gniazda do gniazda. Nie łączy się przewodów w ścianach, aby zapobiec jakimkolwiek awariom zasilania spowodowanym rozłączeniem się przewodów.

Gdy przewód elektryczny zostanie uszkodzony i nie ma możliwości zlokalizowania miejsca awarii, można zastosować sterowanie radiowe, odkurzacz uruchamia się wtedy za pomocą pilota zdalnego sterowania. Jest to jednak rzadko stosowane rozwiązanie, nie gwarantujące pełnej funkcjonalności systemu.

Montaż jednostki centralnej – krok trzeci

Jednostkę centralną w praktyce umieszcza się najczęściej w garażu lub pomieszczeniu gospodarczym. Ważne jest aby odkurzacz był zamontowany w możliwie jak najniższym punkcie instalacji, ułatwia to przepływ cięższych zanieczyszczeń. W innej sytuacji należy zastosować jednostkę o większej mocy (zalecana jest konsultacja u producenta czy dystrybutora).

Duża część jednostek centralnych dostępnych na naszym rynku wyposażona jest w gniazdo ssące na obudowie. Takie gniazdo jest bardzo przydatne w garażu, gdy chcemy odkurzyć samochód. Jeśli wybrany przez nas model nie posiada takiego udogodnienia, możemy zamontować w garażu tradycyjne ściennie gniazdo ssące.

Odkurzacz montuje się na wysokości umożliwiającej łatwe opróżnianie pojemnika na śmieci. Jest to ok. 100 cm od podłogi w przypadku modeli z pojemnikiem na zanieczyszczenia. Musimy zapewnić odpowiednią przestrzeń na odpięcie i odsunięcie pojemnika bez zbędnego schylania się. Dla odkurzaczy wyposażonych w worek papierowy, czyli otwieranych od góry optymalna odległość od podłogi to ok. 50–60 cm.

Główną zaletą odkurzacza centralnego jest to, że powietrze wylatujące z jednostki, po oczyszczeniu jest odprowadzane na zewnątrz budynku, co chro-

- ▲ Jednostkę centralną montuje się w miejscu suchym i oddalonym od pomieszczeń mieszkalnych, aby jej głośnie praca nie przeszkadzała domownikom

fol. Comfort System

▲ Jednostka centralna z gniazdem ssącym na obudowie

fol. Santech Aerovac

Pomyśleliśmy sobie, czyste powietrze powinno być częścią Twojego domu

Tak jak system centralnego odkurzania Electrolux. Dlatego stworzyliśmy linię produktów Oxygen, idealnych dla Ciebie i Twojego domu.

Postaw na zdrowy styl życia!

www.electroluxcentralvac.pl

Thinking of you
Electrolux

▶ Uruchomienie systemu

System centralnego odkurzania możemy uruchamiać na kilka sposobów. W najtańszej wersji, zwykle nazywanej standard, system uruchamiany jest **poprzez włożenie końcówki węża do gniazda ssącego**. Bardziej funkcjonalna wersja to **wąż z włącznikiem znajdującym się w rękojeści**. W takiej wersji system uruchamiamy poprzez naciśnięcie przycisku na wężu i jest to najpopularniejsze rozwiązanie. Dzięki przyciskowi umieszczoneму przy dłoni możemy błyskawicznie wyłączyć odkurzacz gdy jest to potrzebne, np. jak dzwoni telefon.

Wyboru sposobu włączania odkurzacza nie musimy dokonywać na etapie wykonywania instalacji, ponieważ jest to zależne tylko od węża ssącego.

◀ Uruchamianie centralnego odkurzacza przez włożenie końcówki węża do gniazda ssącego

▲ ▶ Wężę ssący z rękojeścią wyposażoną w przycisk, umożliwiający komfortowe włączanie i wyłączenie odkurzacza centralnego

▲ Szufelka automatyczna – instalowana w cokole szafki kuchennej – ułatwia sprzątanie kuchni

Przydatne akcesoria

Pełnię funkcjonalności systemu centralnego odkurzania zapewniają akcesoria dodatkowo dostosowane do indywidualnych potrzeb użytkownika. Część z nich jak np. automatyczną szufelkę należy przewidzieć najpóźniej na etapie montażu instalacji, gdyż do jej zastosowania niezbędne jest odpowiednie przygotowanie instalacji, wyprowadzenie rury PVC itp.

Wspomniana szufelka automatyczna jest jednym z najpopularniejszych udogodnień. To rodzaj gniazda przypodłogowego, które umieszcza się w cokole szafki kuchennej, tuż przy blacie roboczym. Wbudowany przełącznik umożliwia włączenie odkurzacza i bezpośrednie zmiatanie śmieci do szczeliny szufelki. Stąd zassane zanieczyszczenia trafiają do rurociągu i ostatecznie do jednostki centralnej. Na etapie stanu surowego, czyli w momencie montażu systemu należy wyprowadzić rurę ze ściany bądź z podłogi w pobliżu miejsca, w którym ma znajdować się szufelka. Samą szufelkę instaluje się w końcowej fazie, razem z szafkami kuchennymi.

Uwaga! Szufelkę łączy się z instalacją za pomocą elastycznej rury i obejm śrubowych. Ułatwia to manewrowanie gniazdem przy montażu oraz nie zmusza do bardzo

Odkurzacz centralny – w skrócie

etapy	działania	kiedy?
etap 1	– planowanie przebiegu instalacji ssącej, – naniesienie jej na projekt	przy projekcie domu
etap 2	– montaż rurociągu, – mocowanie płytek montażowych do gniazd ssących, – przygotowanie instalacji pod szufelkę, – pomiar szczelności systemu	stan surowy, przed wylaniem podłóg, w trakcie układania innych instalacji
etap 3	– montaż gniazd ściennych i szufelek, – podłączenie jednostki centralnej do rurociągu, – wyprowadzenie wylotu powietrza na zewnątrz budynku	dom gotowy do zamieszkania

Odległość jednostki od zewnętrznej ściany z gniazdem nie może być większa niż 1,5–6 m

ni domowników przed kurzem i roztocami powodującymi alergię. Na zewnętrznej ścianie budynku montuje się gniazdo wylotowe z klapką (inaczej wyrzutnię powietrza), która otwiera się pod wpływem naporu powietrza.

Uwaga! Jednym z najczęściej popełnianych błędów na tym etapie instalacji jest umieszczenie gniazda wylotowego zbyt nisko. **Nie umieszcza się wyrzutni powietrza tuż przy gruncie, gdyż może ona zostać przykryta śniegiem, zastawiona sprzętem ogrodowym itp. i klapka nie otworzy się.** Brak możliwości odprowadzenia powietrza z jednostki może spowodować jej przegrzanie, a co za tym idzie uszkodzenie silnika.

Istotna jest również odległość jednostki od zewnętrznej ściany z gniazdem, najczęściej nie może być większa niż 1,5–6 m. Należy ściśle stosować się do instrukcji producenta, gdyż nieprawidłowe wykonanie wydechu

może uszkodzić jednostkę przez przegrzanie silnika.

Uwaga! Jeśli nie można zachować wspomnianych odległości, należy zastosować rurę (odprowadzającą powietrze z jednostki) o większej średnicy.

foto: Comfort System

foto: Comfort System

foto: Scampol

▲ Do wężów ssących można doczepić różnorodne końcówki – odpowiednio dobrane do czyszczonych powierzchni: szczotki do ubrań, dywanów, żaluzji, klawiatury, komputera, grzejników, turboszczotki do tapczerek i dywanów itp.

fol. Scampol

fol. Comfort System

▲ Odkurzacz centralny można też wykorzystać do czyszczenia kominka albo usuwania rozlanych płynów. Umożliwiają to separatory – urządzenia, które stosuje się pomiędzy węzem sprzątającym a gniazdem ssącym, tak aby odseparować niebezpieczne dla silnika odkurzacza zanieczyszczenia

▼ Separator popiołu

fol. Comfort System

▼ Zestaw niezbędnych akcesoriów oferowany wraz z odkurzaczem

fol. Smart Arrows

precyzyjnego przygotowania otworu pod szufelkę w cokole szafki. W sytuacji zmiany mebli kuchennych, szufelkę błyskawicznie odłącza się od rurociągu.

Praktycznym dodatkiem do systemu centralnego odkurzania jest także szufelka podbłatowa, która upraszcza oczyszczanie blatów z odpadków żywności, skrawków papieru i innych zanieczyszczeń. Montuje się ją pod bla-

▼ Szufelka podbłatowa – uruchamia się po wysunięciu jej tacki

fol. Beam

tem, w szafce kuchennej lub w szufladzie. Odkurzacz centralny uruchamia się, gdy wysuniemy tackę szufelki, a wyłącza się automatycznie po jej schowaniu. Szufelka jest kompaktbilna ze wszystkimi systemami centralnego odkurzania i można ją zastosować również w innych miejscach np. w łazience, pod blatem biurka, czy też w przydomowym warsztacie. Warunkiem jej użytkowania jest wcześniejsze przygotowanie przyłącza do szufelki.

W niewralgicznych strefach domu, jak wiatrołap i kuchnia, gdzie częściej się brudzi przyda się zwijany węz do szybkiego sprzątnięcia – każdy z nas wie ile czasu trzeba poświęcić na utrzymanie porządku przy wejściu. Można ułatwić sobie to zadanie, wykorzystując do tego celu wspomniany węz zwijany w kasetce. Po rozciągnięciu ma on około 5–7 m długości, wystarczy zdjąć rączkę z kasetki i pociągnąć – system uruchomi się, a my będziemy mogli odkurzać. Po skończonej pracy należy zatkać ręką wlot powietrza na węzu co spowoduje, że zacznie się on zwijać z powrotem do kasetki.

Wąż rozciągnięty umieszcza się w standardowej szafce meblowej lub zabudowie wnękowej. Kasetę z węzem przykręcamy za pomocą

► Rady dla kupującego

Najwięksi renomowani producenci elementów do montażu systemu centralnego odkurzania oferują rury PVC o średnicy 2 cale. Zastosowanie takiego rurociągu pozwala uniknąć podejmowania decyzji co do wyboru marki odkurzacza już w momencie projektowania i wykonywania instalacji. Inwestor może dokonać wyboru, a co za tym idzie i zakupu jednostki centralnej dopiero w momencie zamieszkania. W innym przypadku można zakupić cały system od jednego producenta.

Warto pamiętać, że za usterkę w odkurzaczu odpowiada jego producent (przedstawiciel w kraju), który udziela gwarancji. Za prawidłowe funkcjonowanie instalacji odpowiedzialna jest firma ją wykonująca. Zalecane jest zatem podpisanie umowy regulującej te sprawy przed wykonaniem jakichkolwiek prac.

Przy wyborze jednostki centralnej zwróćmy też uwagę na informacje o gwarancji. Na co jest udzielana – czy na cały odkurzacz czy tylko na silnik? Na jaki okres? Na naszym rynku można znaleźć firmy oferujące gwarancję od 2 do nawet 15 lat, ale może być ona obwarowana dodatkowymi zapisami np. ilością godzin pracy.

fol. Beam

▲ Kasetka z węzem zwijanym umieszczona w szafce kuchennej

śrub do boku mebla; instalację z PVC do podłączenia węża przygotowuje się analogicznie jak pod szufelkę meblową. Jeśli wykonujemy instalację we własnym zakresie, warto poprosić sprzedawcę o instrukcję montażu, ułatwi nam to pracę i pozwoli uniknąć pomyłek.

Jak widać największą zaletą urządzenia jest to, że nie musimy już ciągnąć za sobą węża od odkurzacza centralnego, czy też zmagać się ze szczotką, szufelką czy ręcznikami papierowymi, jeśli chcemy posprzątać tylko fragment naszego domu. ■